

Posudek oponenta bakalářské práce

Gabriel Forman: Role rodičů ve výuce hry na nástroj v prvním cyklu ZUŠ

Vedoucí BP: PhDr. Jindra Vondroušová, Ph.D

Oponent BP: Mgr. et Mgr. Marie Kovářičková

Předkládaná bakalářská práce (dále BP) je doplňkem k bakalářskému koncertu Gabriela Formana. Téma *Role rodičů ve výuce hry na nástroj v prvním cyklu ZUŠ*, které si student zvolil pro závěrečnou práci, je pro něho vzhledem k pedagogické praxi v Základní umělecké škole J. B. Foersterova Jičín velice aktuální.

Specifikace problematiky je v systému STAG věcně formulována a vytyčena. Autor se drží zadání. Bakalářská práce s tradiční strukturou, tj. rozdělení na teoretickou a praktickou část, má rozsah 59 stran (bez příloh). Teoretická část práce je systematicky rozčleněna do sedmi dílčích kapitol. V nich student Gabriel Forman postupně popisuje typy rodičovské podpory při vzdělávání dítěte, sleduje vztahy mezi edukačními činiteli, specifikuje cíle rodičů související s uměleckým vzděláváním dítěte, zabývá se změnami role rodičů ve vzdělávacím procesu v závislosti na věku dítěte a uvádí odborná stanoviska autorů zejména houslové literatury k problematice rodičovské podpory při hře na nástroj začátečníků. Praktickou část BP, která má tak dostatečný teoretický základ, tvoří rozsáhlá osmá kapitola. Ta je postavena na dvou dotazníkových šetřeních, týkajících se role rodičů při vzdělávání dítěte ve hře na nástroj v průběhu studia I. stupně v základní umělecké škole (dále ZUŠ). BP dále obsahuje Úvod, Závěr, Seznam odborné literatury, elektronických zdrojů a Přílohy.

Východiskem pro zpracování teoretické části BP se Gabrielu Formanovi stala především zahraniční odborná literatura, což je třeba ocenit. Z důvodu nedostatku publikací, jež by studentovi umožnily vytvořit si v kontextu tématu BP potřebný přehled a zároveň podklad ke zpracování stěžejní osmé kapitoly BP, se bakalářiant výrazně inspiroval v monografiích a textových seriálových zdrojích, které řeší problematiku vzdělávání na základních školách. Zejména v kapitole č. 1 *Typy rodičovské podpory při výuce hry na nástroj* a v kapitole č. 3 *Vztahy mezi rodičem a školou* proto kladně hodnotím snahu autora postihnout jevy společné pro základní a základní umělecké vzdělávání. Kapitola č. 2 *Vztahy rodič – žák – učitel* a kapitola č. 4 *Cíle rodičů přihlašujících děti do hudebních kurzů v raném věku* by mohly být rozsáhlejší a důkladněji propracované. Bakalářiant by měl proto u obhajoby BP detailněji popsat alespoň typy vztahů mezi rodičem, žákem a učitelem, které prezentuje obrázek 1 na str. 14. U kapitoly

č. 6 upozorňuji na obsahovou nevyváženost a nevhodně formulovaný název *Pohled především houslových škol na participaci rodiče ve výuce*. V prvních třech podkapitolách kapitoly č. 6 Gabriel Forman uvádí stanoviska uznávaných českých a zahraničních houslových pedagogů k vlivu rodiny v počátcích vzdělávání dítěte ve hře na housle. Problematiku rodičovské podpory z pohledu tvůrců škol hry na další hudební nástroje však řeší pouze velmi okrajově ve čtvrté podkapitole. V této souvislosti se nabízí otázka, proč si student Forman, a to i vzhledem ke své pedagogické praxi, nevymezil užší téma BP a nezabýval se rolí rodičů pouze při vzdělávání dítěte ve hře na housle. Diskutabilní je také závěr publikovaný na str. 53, že při hře dítěte na smyčcové nástroje a klavír je očekávaná intenzivnější spolupráce rodičů než při hře dítěte na dechový nástroj.

Zvolený cíl BP – zjistit, zda je přítomnost rodiče vyžadovaná a realizovaná při vyučování houslové hry v ZUŠ i u domácího cvičení žáka a jak je rodičovská podpora vnímaná samotnými rodiči – se Gabrielu Formanovi podařilo úspěšně naplnit provedením výzkumného šetření. Kladně hodnotím jasně formulované výzkumné otázky, charakteristiku výběrových souborů s dostatečným rozsahem i popis metodiky šetření v úvodu empirické části BP. Ocenění si zaslouží také pečlivé zpracování výzkumných dat. V kontextu se zadáním BP však negativně hodnotím zařazení učitelů zpěvu mezi respondenty dotazníku B. Za matoucí lze označit také nejednotně uvedený počet sledovaných kategorií v podkapitole 8.2 *Metodika výzkumného šetření* a v podkapitole 8.4 *Popis výsledků*.

Z hlediska formálního zpracování je BP průměrná. Anglosaský styl členění textu je přehledný, mezi odstavci však nejsou dodrženy stejné mezery, místy jsou nepřiměřeně velké (např. str. 27 a 28). Zcela nevhodné grafické zpracování textu pro BP je pouze na stranách 70–71. Překlepy se v textu vyskytují ojediněle. Nadpisy *I Teoretická část* a *II Praktická část* hlavních částí BP i názvy některých kapitol nemají jednotnou velikost písma. Autor nepoužívá jednotný ani styl poznámek. Komentáře uvádí jak pod čarou, tak také v závorkách v hlavním textu. V práci jsou chybně číslované přílohy. Přílohová část závěrečných prací má mít samostatné číslování, nebo se nečísluje. Časté nedostatky vyplývají z nerespektování základních typografických pravidel. Příkladem je chybné použití jednohláskové spojky či předložky na konci řádku (např. str. 70, str. 72, str. 74), nesprávné používání uvozovek “...” (např. str. 15, 20 a 28), chybné užití spojovníku a pomlčky (např. str. 15 a 18), opakované neuvedení tečky za větou (např. str. 15, 23 a 24), nesprávné dělení kódu ISBN (např. str. 25), chybný způsob zápisu letopočtu narození (např. str. 23) atp. Bibliografické citace uvádí autor v souladu s ČSN ISO 690. Na str. 24 se přesto opakovaně dopustil nepřesnosti v bibliografické citaci hudebnin. U houslových škol

Mickových, Goly a Bublové neuvádí v názvu publikací díl, který je jeho součástí, u dvou přímých citací na téže straně také neodkazuje na zdroj.

Jako průměrnou lze hodnotit také jazykovou stránku BP. V textu se objevují lexikální a sémantické chyby, které místy dokonce komplikují porozumění textu. Jde především o nesprávně volená slova (např. kapitola namísto část, metoda namísto princip, dbá namísto apeluje atp.) a nepřeložené či nevysvětlené výrazy (např. solo leader, Talent Education). Autor se nevyvaroval ani dlouhých a složitých větných konstrukcí, (např. str. 19 „*Myslím si však, jevy výše popsané minimálně ukazují směr, kterým se mohou rodiče ubírat, když přemýšlejí nad tím, zda své dítě do ZUŠ přihlásit.*“, na str. 22 jedno souvětí představuje dokonce celý třetí odstavec). Práce vykazuje také poměrně dost chyb v interpunkci (např. str. 20 „*Proto je potřeba aby se rodič přizpůsobil se měnící se situaci.*“, str. 16 „*Rodiče mohou být členy rodičovských sdružení či rad školy, zastupovat a pomáhat škole na zastupitelstvu či ve výborech města, nebo třeba v tisku.*“).

Další připomínky k odborným a věcným chybám, k typografii:

- Podle RVP ZUV z roku 2010 se již nečlení studium na ZUŠ na 1. a 2. cyklus, ale na I. stupeň základního vzdělání a II. stupeň základního vzdělání.
- Na str. 18 je nesprávně uvedeno příjmení švýcarského hudebního skladatele a pedagoga Delacroz. Správně je Émile Jaques-Dalcroze.
- Na straně 23 je chybně uvedeno, že Veronika Machander byla první pořadatelkou kurzu Colourstrings v České republice. Veronika Machander a její manžel Jan Machander byli prvními lektory metody Colourstrings.
- V textu nejsou vypsána při prvním uvedení celá jména, nýbrž chybně pouze příjmení (např. Machander, Rodriiguez, Aman, McPherson atp.).
- Z kontextu informací na str. 24 chybně vyplývá, že Zdeněk Gola pochází z Čech. Profesor Gola se však narodil v Moravskoslezském kraji, konkrétně ve Frýdku-Místku.

Otázky k obhajobě:

Co pro Vás osobně představuje největší přínos předkládané BP?

Jaká je Vaše osobní zkušenost s přístupem rodičů ke vzdělávání jejich dítěte při hře na housle?